

Grovskisse til partiprogram for AKP

utkast medio mars 2000.

(Hovedstandpunktene er diskutert i komiteen, uten noen bindende avstemninger på saker det er uenigheter om. De enkelte kapitlene er skrevet ut av de som har signert dem)

Innledning/Forord

v/Arnljot Ask

Det tjuende århundret gikk ut med en tilsynelatende triumf for kapitalismen. De samfunnsformene som blei bygd opp på grunnlag av de sosialistiske revolusjonene dette hundreåret brakte oss, klarte ikke å bryte ned kapitalismens verdensherredøme og bygge opp alternativet; det kommunistiske verdenssystemet. Både kapitalismens fortsatte utviklingsmuligheter og, ikke minst, maktmidlene den har til rådighet, sammen med de sosialistiske samfunnas svakheter og feil, lå til grunn for dette. Hundreåret ebba derfor ut med en borgerlig offensiv, både økonomisk, politisk og ideologisk.

Samtidig varsla dette hundreåret undergangen for den kapitalistiske samfunnsforma. De sosialistiske revolusjonene i første halvdel av hundreåret, sammen med den omfattende avkoloniseringsbevegelsen de første tiårene etter den 2.verdenskrigen, førte flertallet av menneskene på jorda ut av det politiske og ideologiske grepet til kapitalismen. Det pressa fram konsesjoner også i de imperialistiske landa, både politisk og økonomisk, og la grunnlaget for klassesamarbeidet og reformismen. I bytte for økonomiske gevinster og visse band på den kapitalistiske utbyttinga i dei imperialistiske landa, la sosialdemokratiet den revolusjonære veien i grava og støtta opp om en fortsatt grell utplyndring av det som er kalt «den tredje verden» eller «Sør». Vyene om «En ny økonomisk verdensorden», som ble lansert i kjølvannet av avkoloniseringa, viste seg i praksis å bli en voksende polarisering «Nord-Sør» og økte skiller mellom fattig og rik i stort sett alle land i verden. Sjøl om den første bølga med sosialistiske revolusjoner ikke førte fram, er det derfor fortsatt et politisk grunnlag for antikapitalisme og antiimperialisme; gjennom militant kamp, også væpna, i «Sør», støtta av solidaritetsbevegelser i de imperialistiske kjernelanda. Ved inngangen til det tjuetførste århundret er denne bevegelsen i ferd med å vokse i kraft igjen, særskilt i «Sør». Det viktigste trekket er at bevegelsen nå er mer samensatt og mangfoldig en før, samtidig som arbeiderklassen nå er i ferd med å bli en flertallsklasse, på globalt plan.

Den kapitalistiske samfunnsforma trues også av motsetningene i sjølve den kapitalistiske økonomien. Produksjonen for profitt skaper konflikter enkeltkapitalistene seg i mellom og mellom de borgerstyrte statene. Det tjuende århundret viste hvilke ødeleggelser dette i sin ytterste konsekvens kan få, gjennom de imperialistiske verdenskrigene. Ved inngangen til det nye hundreåret er verdenskapitalismen dominert av ei supermakt, USA. Men, strevet for å konsolidere en «ny verdensorden» på dette maktgrunnlaget, har allerede vist seg å føre til en

ny økning av antall konflikter og kriger og en voksende mistillit til systemet. Denne mistilliten og framveksten av nye konflikter blir styrka av den miseren invasjonen av rå markeds kapitalisme har skapt i de landene som før praktiserte en form for planøkonomi i den Sovjet-dominerte leiren. Disse trekka ved verdenskapitalismen legger grunnlaget både for en nasjonalsjåvinistisk bølge, som vi allerede ser skremmende utslag av mange steder, og en antiimperialistisk fredsbevegelse som vi også ser kimene til i enkelte land og på globalt plan. Men det som først og fremst truer videreføringa av kapitalismen, er at den teknologiske utviklinga er i ferd med å undergrave sjølve systemet med produksjon for profitt. Verdien på enkelte varer «går mot null», og for mange varer er dette allerede en realitet, etter hvert som produktiviteten øker. Bytteverdi-produksjonen for å skape det materielle grunnlaget for det menneskelige livet stanger hodet i veggen og spekulasjonsøkonomi, korrupsjon og reint ran av verdier tar over. Alt i dag er volumet på kapitaltransaksjoner pr. dag over 50 ganger varehandelen. Kapitalen blir mer og mer ei allmenn ødeleggingsmakt som tyner og dreper menneska og naturen rundt dei. Polariseringa mellom et lite mindretall som nyter godt av systemet og det store flertallet tiltar år for år. I dag (2000) lever hvert annet barn i New York, i kapitalismens høyborg, under fattigdomsgrensa, mens USA's økonomi er i det 9. året med økonomisk oppgang. Det er ikke nødt til å være sånn. De materielle forutsetningene for en kommunistisk samfunnsorganisering modner nå foran øynene våre. Det er ikke slik at kapitalismen er «slutten på historia», som det ble forkynt ved starten av 1990-tallet.

Men de som tjener på kapitalismen vil ikke gi fra seg fordelene og makta frivillig. Inngangen til det tjueførste århundret varsler uro, undertrykking og motstand. Det er menneska sjøl som må skape den framtida vi skal ha, på det materielle grunnlaget vi også har skapt. Og det er den historiske oppgava til arbeiderklassen og dens allierte å erstatte kapitalismen med kommunismen.

Det kommunistiske partiet er et nødvendig redskap for arbeiderklassen og den revolusjonære enhetsfronten i denne kampen, for å mestre de teoretiske og organisatoriske oppgavene som blir stilt på dagsorden. Derfor er AKP danna. I dette programmet legger vi fram AKPs syn på hva slags visjoner vi har om det kommunistiske samfunnet og veien fram dit.

Kap 1: Målet: Et kommunistisk verdenssamfunn.

v/Arnlfjot Ask

1.1. Menneska har levd på jorda i mange hundre tusen år, mens klassesamfunn og klasseundertrykking bare har eksistert i noen tusen år. Kommunismen vil være resultatet av klassekampen og av at de materielle betingelsene har sprengt rammene for at en klasse kan holde produksjonen av varer i gang på et grunnlag som samler opp rikdommen hos den.

1.1.1. Det var utviklinga av jordbruk, handverk og nye produktivkrefter som skapte det materielle grunnlaget for privateiendommen, skillet mellom åndsarbeid og kroppsarbeid, en stadig sterkere kjønnsbestemt arbeidsdeling og utskilte staten som redskap for en herskende klasse.

1.1.2. I den samme prosessen vokste kvinneundertrykkinga fram. Familien - i ulike former - ble den institusjonen som ga menn makt over både eiendom, kvinner og barn.

1.1.3. Gjennom sin historie har menneskene kjempet mot naturkrefter og utnyttet naturressurser, utviklet redskaper, skapt ny teknikk og moderne vitenskap. Undertrykte klasser har styrtet herskerne, knust foreldete produksjonsmåter og bygd nye samfunnssystemer. Utviklinga av produktivkreftene og det arbeidende folkets opprør er

historias drivkraft.

1.2. Under kommunismen er klassene avskaffa og den private eiendomsretten til naturressurser og produksjonsmidler er oppheva.

1.2.1. Menneskers utbytting av andre mennesker gjennom lønnsarbeidet vil være slutt og den tvungne arbeidsdelinga vil være oppheva.

1.2.2. På grunn av det høyt utvikla nivået av produktivkreftene, vil nødvendig samfunnsmessig arbeidstid bli ivaretatt uten noen arbeidstvang, på en frivillig basis. Motivene for å samle seg «gods og gull» vil være borte. Pengene vil være borte, da varene ikke lenger vil ha bytteverdi men bruksverdi. "Fra enhver etter evne, til enhver etter behov" vil være mottoet til dette samfunnet.

1.3. Det fins ikke lenger noen stat som redskap for en herskende klasse, men en form for samfunnsorganisering som sikrer distribusjon av bruksverdier og tjenester og andre aktiviteter som menneskeheten nyter godt av og som sikrer et harmonisk samspill mellom menneskene og mellom mennesket og naturen ellers.

1.3.1. Under kommunismen, vil utfordringene bestå i andre ting enn å sikre enkeltindividene mest mulig materielle goder, da det ikke lenger vil være noen knapphet på disse. Det materielle grunnlaget for motsetningen mellom å oppfylle de personlige og de sosiale behovene vil derfor være borte. Individene finner sin frihet innenfor en kollektiv frihet, i "en sammenslutning hvor den frie utviklinga av hver enkelt er betingelsen for alles frie utvikling" (Det Kommunistiske Manifestet, siste setning i kapitel 2).

1.3.2. Skillet mellom styrende og styrte er oppheva. Partier og andre organisasjoner som skal ivareta særinteresser vil forsvinne. Det gjelder også det kommunistiske partiet.

1.3.3. Kommunismen vil være et samfunn hvor utnyttinga og utvekslinga med naturen skjer slik at det bevarer den økologiske balansen. Utgangspunktet vil være at menneskene er en del av naturen og skaper et samfunn som tar hensyn tili naturens lover, i den grad de evner dette. Det materielle forbruket vil bli avgrensa av de ikke- fremmedgjorte menneskelige behovene og ikke av kapitalens behov for akkumulasjon og de fremmedgjorte menneskelige behovene som blir skapt under den tvungne arbeidsdelinga.

1.4. Menneskene blir hele mennesker, som fritt kan utvikle alle sine sider, og få dekket både sine sosiale og personlige behov.

1.4.1. Den tida som går med til nødvendig arbeid for å skaffe det som menneska treng materielt sett for å leve, blir svært kort. Innenfor det universelle kollektivet kan menneska utvikle den fulle individualiteten sin og utfolde alle de skapende og nytende kreftene sine.

1.4.2. Siden den materielle fremmedgjøringa er avskaffa, vil det også være mulig å oppheve antagonismen i de samfunnsskapte biologiske og psykiske motsetningene hos mennesket og fjerne flere av de samfunnsbetinga sjukdommene som kapitalismen har skapt.

1.5. Under kommunismen vil dermed en rekke av de motsigelser som finnes i dag være borte, som gjør at menneskeheten kan gå over i en sivilisert fase uten innbyrdes kriger og ødeleggelse av produktivkrefter og natur. Men det vil langt fra være noe statisk samfunn uten motsigelser og spenning. Sjøl om de materielle forutsetningene er der, vil heller ikke *alle* former for undertrykking vi kjenner i dag forsvinne av seg sjøl, uten aktive, bevisste, samfunnsmessige tiltak. Også nye motsigelser vil dukke opp, som resultat av nye forhold og

utvikling vi i dag ikke kan se konturene av. Motsigelsen mellom gammelt og nytt vil være der.

Det vil være umulig i dag å si i detalj hvordan dette samfunnet vil arte seg, men noen viktige forskjeller fra det kapitalistiske stadiet vi lever under i dag vil være:

1.5.1. Kvinneundertrykkinga vil være avskaffa og det vil ikke være noen forskjell på den samfunnsmessige stillinga kvinner og menn har.

1.5.2. Familien som økonomisk enhet vil være oppløst. Parforhold og fellesskap mellom foreldre og barn og andre slektninger vil ikke lengre være bestemt av økonomiske forhold, men være basert på kjærlighet og frivillig sosial omsorg.

Diskrimineringa av homofile vil være slutt.

1.5.3. Rasismen vil være borte.

1.5.4. Det vil ikke lenger være et økonomisk eller kulturelt utbyttings- og undertrykkingsforholde mellom sentrum og periferi, verken på det lokale, regionale eller globale planet.

1.5.5. Det vil ikke lengre være et skille mellom håndens og åndens arbeidere når det gjelder innflytelse og prestisje i samfunnet.

1.5.6. Nasjonene vil være borte. Fellesskap og samvirke vil ikke først og fremst være avhengig av felles geografi, særskilt språk eller økonomisk aktivitet knytta til et bestemt område eller folkegruppe.

Kommunismen vil være et verdenssystem. Det betyr ikke at det vil være en "verdensregjering" eller at alle snakker samme språk. Det vil fortsatt være kulturelt betinga forskjeller og egenarter og i stor grad lokal sjølstendighet i organiseringa av dagliglivet. Men forholdet mellom individene og de enkelte lokale formene for fellesorganisering vil være basert på felles normer og overenskomster om samfunnsmessig adferd.

1.6. Under kommunismen vil de materielle basisbehovene være tilfredsstilt på grunn av de høyt utvikla produktivkreftene. Men kommunismen må ta hensyn til at det *er* en motsigelse mellom menneskets aktivitet og de økologiske prosessene som heller ikke vil forsvinne under kommunismen. Naturen vil "slå til" på mange slags måter, og kan også komme til å endre livsbetingelsene slik at den kommunistiske samfunnsorganiseringa går tapt og klassesamfunna gjenoppstår.

Hva som vil være "overflodsbehov" under kommunismen, vil imidlertid være påverka av at den private eiendomsretten er avskaffa og økt innsikt i hva som tjener den enkelte og fellesskapet best. Avkall på ting vi i dag oppfatter som attraktive vil derfor ikke nødvendigvis bli oppfatta som innskrenkninger i behov og individuelle friheter. Dette er en følge av at kommunismen er en frivillig sosial sammenslutning, hvor menneskenes er seg bevisst forholdet mellom «frihetens og nødvendighetens rike» (som Engels behandler i Anti-Duhring).

Kap 2: Kapitalismen: svanger med krig og ødeleggelser – og kommunismen!

Av Arnljot Ask

2.1 Kapitalismen har revolusjonert og utvikla produksjonsmidlene i et tempo

som langt overgår det vi har sett i de tidligere samfunnsformene; føydalismen og slavesamfunnet. Det har utvikla vareproduksjonen slik at mengden av varer som skapes i dag, overgår det som menneskeheten behøver for å tilfredsstill sine materielle behov.

Det finns fortsatt områder med føydale- og stammebaserte produksjonsforhold, men imperialismen, som kapitalismen i denne fasen kalles, har for første gang i menneskehistoria skapt et verdensomspennende økonomisk og politisk system.

Samtidig har den enorme rikdommen som kapitalismen har skapt, ført til at flere og flere mennesker har mista livsgrunnlaget sitt og er ført ut i fattigdom og elendighet. Ekspansjonen av kapitalismen til alle verdens hjørner har ført til ødeleggende kriger og rivalisering mellom de ledende imperialistmaktene. Naturen utplyndres uten hensyn til dens bærevne, noe som vil kunne slå tilbake på menneskeheten med ødeleggende kraft om det ikke stanses.

De iboende motsetningene i kapitalismen skapte i det forrige hundreåret sosiale opprør og revolusjoner som reiv flertallet av menneskeheten i en periode ut av dens favntak. Sjøl om disse utbrudda ikke ble varige og kapitalen ved hundreårsskiftet omfavner verden på en dypere og mer omfattende måte enn noen gang, var de et varsel om at dette systemet ikke vil vare evig.

2.1.1. Den industrielle revolusjonen og kolonialismen var grunnlaget for kapitalismens gjennombrudd og storhetstid. Framveksten av kapitalismen i Europa er historisk knyttet sammen med ei hensynsløs internasjonal utbytting og plyndring av andre verdensdeler. Rasistisk ideologi og nasjonal undertrykking ble samtidig et vilkår for denne ekspansjonen.

2.1.2. Fra skiftet mellom det nittende og tjuende hundreåret gikk kapitalismen over i den imperialistiske epoken. De store kapitalistiske selskapene ble internasjonale konserner. I tillegg til vareeksporten kom eksporten av kapital. Finanskapitalen fikk en dominerende stilling. De store multinasjonale selskapene kontrollerer store deler av verdenshandelen, råvaretilgangen og prisfastsettelsen.

2.1.3. I store deler av verden har koloniseringa tatt råderetten over naturgrunnlag og rikdommer fra den opprinnelige befolkninga, og mange steder redusert den til et mindretall i sitt eget land. Mange er hardt undertrykt og hele folkegrupper er truet med utslettelse. Imperialismen fører derfor til hungerskatastrofer. Hvert år dør tiltalls millioner av sult og underernæring på grunn av dette systemet. Ved årtusenskiftet regnet FN med 1.2 mrd mennesker som levde under fattigdomsgrensa, uten å få tilfredsstilt minimumsbehov for mat, klær og bolig. I mange land vokser barnedødeligheten på ny.

2.1.4. Imperialismen er kapitalismen i forfall. Side om side med nye teknologiske revolusjoner og økende vareproduksjon, skapes det stadig mer fattigdom og forsøpling. Rovdrift på naturressurser og inngrep i naturprosessene truer både klimaprosessene og mangfoldet av arter og levende organismer som gjør at menneskeheten kan overleve på jorda. Produktivkrefter ødelegges i stor stil, mens den ikke-produktive og spekulative økonomien vokser.

2.1.5. Under kapitalismen kontrollerer borgerskapet naturressurser, råstoffer og fabrikker, kredittinstitusjoner, transport og handel. Arbeiderklassen er nødt til å selge arbeidskrafta si som vare på et marked. Det som skapes ut over verdien av lønn og sosiale goder, merverdien, er kilden til kapitaleiernes profitt. Lønnslaveriet og utbyttinga er derfor et grunnleggende

trekk ved den kapitalistiske produksjonsmåten.

2.1.6. Utbyttinga skjer også gjennom at kapitalen har underlagt seg andre produksjonsformer og raner til seg verdier som skapes i disse sektorene. Den kapitalistiske produksjonen snylter i tillegg på den svære mengden ubetalt arbeid som særlig utføres av kvinner over hele verden for å dekke menneskenes behov. Kapitalismen garanterer ingen rett til arbeid og lønn.

Massearbeidsløshet er et strukturtrekk ved systemet.

2.1.7. Kapitalismens ekspansjon har samtidig skapt den klassen som kan fjerne lønsslaveriet og oppheve den kapitalistiske privateiendommen; den internasjonale arbeiderklassen. Denne klassen står for storparten av verdiskapinga i produksjonen og kan ikke frigjøre seg på annen måte enn ved å avskaffe kapitalismen.

Samtidig har det store flertallet av jordas undertrykte folk og nasjoner i vår tid ingen mulighet til å nå fram til økt velstand og større sosial trygghet ved å forsøke å gjenta den utviklinga dagens rike, kapitalistiske land har gjennomgått, sjøl om det er det budskapet den sprer. Verdenskapitalismen har i dag som forutsetning at fletallet holdes nede i avhengighet og fattigdom.

Den videre utviklinga av kapitalismen, vil igjen føre til at arbeiderklassen, i allianse med de andre milliardmassene, vil gjøre opprør og revolusjon, sjøl om forsøkene på å erstatte kapitalismen med kommunisme ikke lyktes i land som Sovjet og Kina.

2.2. Slutten av det tjuende hundreåret oppviste en tilsynelatende ”ny vår” for kapitalismen. Politisk og ideologisk ved seieren over den såkalte kommunistiske Sovjet-blokken og Kinas overgang til det de kaller ”sosialistisk markedsøkonomi”. Økonomisk ved innlemmelsen av disse økonomiene i den kapitalistiske verdensøkonomien og ved å utnytte den nye teknologiske revolusjonen til å utvide markedets plass til fortrenghet for offentlige, subsidierte velferdsgoder og nasjonale beskyttelsestiltak.

Ved inngangen til det tjuende hundreåret ringer imidlertid allerede varselklokkene for borgerskapet. Den nye teknologiske revolusjonen avdekker at den først og fremst vil være en trussel mot sjølve oppretholdelsen av kapitalismen som verdenssystem. I stedet skaper den vilkår for stadig flere kommunistiske former i økonomien. Den såkalte ”nye økonomien” vil ikke tilfredsstillende borgerskapets krav om profitt for klassen, jo mindre jo mer det automatiske systemet innføres på flere og flere områder i produksjonen. Dette vil påvirke både metodene for håndtering av motsigelsene i borgerskapet og intensivere klassekamp og annen kamp mot undertrykkinga som kapitalismen skaper.

2.2.1. Om det politisk/ideologiske grunnlaget for dette – tilbakeslaga for den proletariske ideologien og kulturimperialismens utbredelse/ det ideologiske hegemoniet

2.2.2. Om det klassemessige grunnlaget for dette og nedbrytinga av den proletariske organiseringa. På samme tid framveksten av kapitalismens bane- menn og –kvinner.

2.2.3. Om det teknologiske grunnlaget for dette – hvordan borgerskapet ennå trekker fordel av den teknologiske revolusjonen, men hvor tiden er i ferd med å renne ut for det.

2.3. Den døende kapitalismens svanesang vil påføre menneskeheten store prøvelser. De første tiåra vil bli preget av flere av de hovedtrekka vi ser i dag, som spekulasjonsøkonomi, økende monopolisering og polarisering, voksende

kriminalitet og normoppløsning. Den unormalt lange oppgangssyklusen vi har hatt vil avløses av sykliske kriser dypere enn vi noen gang har sett. Konkurransen mellom de imperialistiske stormaktene og forsøka på å holde nasjonale og sosiale opprør nede, vil militarisere økonomien og føre til kriger, også med fare for en ny verdensomspennende storkrig.

2.3.1. Finanskapitalens dominans og spekulasjonsøkonomien. Innlemminga av alle produkter og forhold i vareøkonomien. Her må vi også si noe om hvor stor del av totaløkonomien som ikke er kapitalistisk akkumulasjon, eks reproduktivt arbeid, land uten utvikla kapitalisme. Privatisering/nye områder som trekkes inn i vareøkonomien. Salga av mennesket: både som personer og oppdelt i organer. Det tusenårige salget av kvinner sterkt økende. Forsterker den ideologiske undertrykkinga

2.3.2. Monopoliseringa og polariseringa; Det inter-imperialistiske samarbeidet, og rivaliseringa, både på statsplanet og selskapsplanet, vår tids form for kolonialisme og nasjonal undertrykking. "Nord-Sør"-forholdet. (Her tar vi også standpunkt i diskusjonene omkring "nasjonalstatenes død" og våre dagers "ultraimperialisme-teorier") Statens rolle

-- Konkurransen mellom kapitalistene og oppsamlinga av kapital fører til konsentrasjon og stadig polarisering mellom sentrum og periferi, både mellom Nord og Sør og på regionalt og nasjonalt plan. Monopoler og andre dominerende kapitalgrupper kontrollerer økonomien og kultur- og ideologiproduksjonen. Ved hundreårsskiftet var ca halvparten av de 100 største enkelt-økonomiene multinasjonale selskaper.

-- Til tross for monopoliseringa på tvers av landegrensene og utstrakt privatisering, spiller staten fortsatt en helt avgjørende rolle for borgerskapet innefor en moderne kapitalistisk økonomi. Staten legger forholdene til rette for det private næringslivet og monopolenes ekspansjon gjennom utdanningspolitikk og forskning, handelsavtaler og eksportframstøt, kommunikasjonspolitikken, grunnlagsinvesteringer, subsidier og ulike former for investeringsstøtte. I de fleste kapitalistiske land driver også staten en egen, omfattende økonomisk virksomhet, ofte i nært samarbeid med private monopoler.

Til sjuende og sist sikrer staten det voldelige maktapparatet til borgerskapet. Når rivaliseringa mellom kapitalgruppene overskrider de økonomiske kampformene, og rå makt blir brukt, er det den militære styrken som teller. Det borgerskapet som har den sterkeste militærmakta til sin rådighet, kan også tvinge fram økonomiske fordeler uten å gå så langt som til krig.

--USA-dominert verdensorden med gryende nyrivalisering.

--De gryende rivalene og utviklingsperspektivene for den inter-imperialistiske rivaliseringa.

2.3.3. Produktivitetseksplasjon og profittskvis. Økende rikdom og fattigdom, på samme tid. Frihet for de få – ufrihet for de mange.

2.3.4. Økende kriminalitet og normoppløsning. Rasismen og etnisk splitting. Militariseringa av økonomien. Politisk diktatur/fascisme som herskermetodene når det borgerlige demokratiet ikke lenger fungerer.

Den nye fascismen i moderne klær – ikke "Hitler-nostalgene".

2.4. Overgrepa mot naturen og menneskeskapte "naturkatastrofer".

2.5. Kvinneundertrykkinga. Som et middel for borgerskapet til å øke profitten og splitte de revolusjonære kreftene, og som en revolusjonær kraft i seg sjøl og gjennom innvirkninga på klassekampen.

2.6. Motkreftene – i dag og i morgen.

Den internasjonale enhetsfronten mot imperialismen.

De grunnleggende motsetningene.

Utvidelsen av enhetsfronten; kvinnekampen, miljøkampen, kampen mot rasisme, urfolkenes kamp, de homofiles kamp.....

Hovedkrafta i kampen mot imperialismen: de nasjonale og sosiale opprørsbevegelsene i den tredje verden

Hovedmotsigelsen i verden i dag går mellom imperialismen og verdens undertrykte folk og nasjoner.

Kap 3: Norge: Imperialistmakt og halvkoloni.

Av Arnljot Ask (disp) og Sissel Henriksen (kvinnepunktene med mer)

(Sammenklippa kap 3 med gammel og ny tekst innarbeida i disposisjonsstrukturen finnes på egen fil.)

(Om særtrekka ved det norske klassesamfunnet. Om nedbygginga av den norske, nasjonale velferdsstaten og de moderne vikingetoktene til det nye unasjonale borgerskapet):

***Klassesamfunnet Norge og det norske borgerskapet**

Blant de yngre kapitalistiske landa i Europa. Svake føydale trekk; ingen norsk føydalklasse, kapitaliststaten bygd opp samtidig med kampen for nasjonal uavhengighet, konsesjonslovene. Bakgrunn for at en stor(?) del av borgerskapet var mot norsk EU-medlemskap.

Råvare- og halvfabrikata-eksportør, som sammen med skipsfart og viktige utenlandske investeringer i landet knytta det til den imperialistiske verdensøkonomien. Vannkraft, fisk og tømmer grunnlaget for den norske kapitalismen.

Oljeøkonomien og voksende norsk imperialisme. Fra kapitalfattig til kapitalrik: Større enkeltkapitaler. Samtidig som landet, ressursene og hjemmeøkonomien åpnes sterkere for utenlandsk storkapital. Borgerskapet unasjonalt og komprador-karakter (avhengig av større statsmakter som kan sikre deres investeringer) =Imperialistisk og halvkolonialt.

Sosialdemokratiets sterke posisjon også i borgerskapet. Sammenhengen med statens sterke rolle som kapitalist og det seine tidspunktet Norge blei kapitalistisk. Sosialdemokratiet farga den norske modellen av velferdsstaten som ble bygd opp parrallelt i Vest Europa etter 2.verdenskrig. AP-og LO-ledelsens forankring i borgerskapet gjorde dem til de mest effektive nedbyggerne av velferdsstaten fra 70-åra av. Ap som borgerskapets viktigste parti, i spissen for ideologisk offensiv for ombygging av kapitalismen; privatisering, globalisering, EU-tilpasning (evt. noe om den norske partistrukturen).

Den anglofile og seinere transatlantiske forankringa til borgerskapet. Snilleste gutten i NATO-klassen og diplomat i USA's tjeneste. Higer mot EU-medlemskap på britisk grunnlag. Styrkinga av den norske imperialismen pådriver for å inngå som leiesoldater i stormaktenes militæroperasjoner. Si mer om Norges forhold til de globale motsigelsene.

*Arbeiderklassen.

Utviklinga av den; sammensetninga yrkesmessig, kjønnsmessig, aldersmessig og nasjonsmessig. Størrelsen. Objektive forhold av betydning for kampkrafta. (både i forholdet til jobben og organiseringa som klasse)

Den historiske desorganiseringa, nedbryting av arbeiderklassens organisering og klassebevissthet. Behovet for nykonstituering som "klasse for seg". Kvinnebevissthetens rolle i dette. Militansen.

Arbeideraristokratiet.

Korporativismen og borgerskapets innflytelse i arbeiderklassens organisasjoner.

"Nomenklaturen".

Klassen i seg selv som eget punkt, klassemotsigelser kontra andre motsigelser. Hva betyr flyttinga av industri, skillet mellom høyt utdanna og ufaglært arbeidskraft.

*Småborgerskapet.

Det klassiske småborgerskapet på landsbygda og i byene – utviklinga av dette objektivt og politisk.

Nye småborgerlige skikt

Alliansespørsmålet.

Andre klasseoverskridende motsigelser:

*Kvinnene

*Ungdommen.

Sammensetning og samfunnsmessige rolla. Ungdommens tilknytning til arbeidslivet gjør deres situasjon spesiell, de jobber og studerer. Den ideologiske undertrykkinga av ungdom er ekstra sterk; skjønnhetstyranniet, rikhetsdrøm.

*De intellektuelle.

Størrelsen og sammensetning. Klassetilhørighet og klassebevissthet.

Den samfunnsmessige rolla de spiller.

*Undertrykkinga av homofile.

*Motsetninga mellom by og land, sentrum/periferi

*Rasisme

Nasjonal undertrykking; Den samiske nasjonens stilling

*Aller nederst.

Kap 4: Herfra til dit.

Foreløpig bare disposisjonsskisse.

(Om hvordan nå målet.)

*Forsvarskampene under kapitalismen/imperialismen.

Jfr pkt 5.2 og 5.3 i nåværende.

Klassekamp, organisering og revolusjonær bevissthet. Reform eller revolusjon.

Parlamentarisme.

Viktig å få med analyser av internasjonale motkrefter og trender. Hovedarenaer for

antikapitalistisk kamp og organisering i dag: Miljø og naturvern. Kvinnekamp. Antiimperialistisk kamp. Kamp for solidaritet. Ideologisk kamp. Forholdet mellom subjektive og objektive krefter. Teknologisk revolusjon og produktivkrefter.

*Den sosialistiske revolusjonen.

Forberedelsene til –og gjennomføringa av- revolusjonen.

-Enhetsfronten/viktigste allierte, kvinnenens spesielle rolle, ideologiske kampen, organisatoriske oppbygginga, parlamentariske posisjonenes rolle... Internasjonal revolusjon.

*Erfaringene så langt. Kritisk forsvar av de sosialistiske forsøkene.

*En ny sosialismemodell basert på kritikken av tidligere forsøk. Klassekamp og kvinnekamp under sosialismen. Spørsmålet om demokrati, økonomi og makt over økonomien.

*Sosialismens første oppgaver.

Jfr. sommerleirdiskusjonene/RF-artikkelen til HM + kapittel i sirkelboka.

*Utviklinga av sosialismen i Norge. De særegne betingelsene for Norge og de internasjonale rammene, som ”ingress”.

*Ideologisk kamp

De herskende tanker er de herskende klasses tanker. Forandre folks hjerter.

Kulturimperialismen. Disse tre punktene er grunnen til at vi har prioritert propagandaarbeid.

Subjektive/objektive. Borgerskapet kontrollerer undervisning, media osv. Vår IT-parti.

Kap 5: Et redskap på veien.

Av Gunhild Lurås

(hennes forslag finnes på egen fil. Det som følger under er det opprinnelige disposisjonsutkastet.)

*Hvorfor kommunistpartier

Vi har en fiende, og må organisere oss i forhold til den. Spontanoppstand kontra en leda oppstand. Trenger et organiserende element. Teoriens rolle i organiseringa av et kommunistparti. Ikke medlemmenes rettferdighetssans, men nødvendig for å oppnå noe i praksis (sirkelen kap 3.) Forskjellen på parlamentarisk parti og kommunistparti.

*Karakteren til kommunistpartiet

Organisasjonsmodell. Demokratisk sentralisme. Aktivistparti med celleorganisering. Et parti av ledere (forholdet til å ha makt). Menneskesyn: Tjen folket, lede ved å gjøre andre store.

*De ideologiske og historiske røttene til AKP (avsnitt 2 i dagens) og hvordan vi ser på vår oppgave framover. “Sør-partiet”, “kvinnepartiet”, arbeiderforankring. Hva er AKPs oppgave i dag.

*Partiet under sosialismen og kommunismen. Mot ettpartistat og konstitusjonell særstilling for kommunistpartiet. Skille stat og parti. Unngå karriereklating i partiet.

Hva betyr det å være revolusjonær for oss som personer?